

Utlåtande öfver begäran om årligt anslag till frälsningsarméns räddningshem för sedeslösa och prostituerade kvinnor.

I en genom öfverståthållareembetet stadsfullmäktige tillställd skrifvelse af den 30 september 1899 har Celestine Oliphant i uppgifven egenskap af chef för frälsningsarméns qvinliga sociala arbete i Sverige anfört följande:

»Det torde icke vara herrar stadsfullmäktige obekant, att frälsningsarmén, förutom annat socialt arbete bland vårt lands fattiga och nödställda, i snart tio år äfven med framgång bedrifvit räddningsarbete bland sedeslösa och prostituerade kvinnor.

Länge ha vi af lokala svårigheter varit förhindrade att utveckla arbetet i den skala, som behovet kräft. Emellertid synes nu detta hinder vara undanröjdt, i det vi den 1 instundande oktober stå i begrepp att inflytta i det för ändamålet inköpta huset nummer 60 Gref Thuregatan.

Som upprättandet och underhållet af ett dylikt större hem är förenadt med dryga omkostnader, vågar undertecknad härmed vördsamt hos herrar stadsfullmäktige anhålla, att ett årligt anslag till detta vårt företag måtte beviljas.»

I häröfver infordradt yttrande har drätselnämndens första afdelning den 17 oktober 1899 uttalat den åsigt, att ifrågavarande angelägenhet icke faller inom

området för afdelningens verksamhet, hvadan den remitterade framställningen icke ansetts böra föranleda något afdelningens vidare yttrande.

Fattigvårdsnämnden, hvars yttrande därefter begärdes, har i ämnet hört fattigvårdsinspektören. Med anledning häraf har denne afgifvit ett den 14 sistlidna februari dagtecknad utlåtande af detta innehåll:

»Af den ansökningen bifogade uppgift öfver räddningshemmets verksamhet framgår, att sedan 14 januari 1890 till 1 september 1899 å arméns räddningshem, för närvarande ett vid Luntmakaregatan n:r 66 för qvinnor öfver 30 år och ett vid Gref Thuregatan n:r 60 för qvinnor under 30 år, vårdats 870 'flickor', af hvilka dock vid närmare granskning omkring 15 % synes vara gifta; af dessa hafva

340 sändts i plats eller annat arbete,

127 återsändts till anhöriga,

83 sändts till sjukhus eller andra hem;

277 bortsändts på grund af dåligt uppförande eller frivilligt gått sin väg;

2 hafva afgått på grund af andra orsaker, och

41 kvarvoro vid hemmen den 1 september 1899.

Af ofvannämnda redogörelse kan dock egentligen intet omdöme fällas angående resultaten af räddningshemmens verksamhet. Visserligen uppgifves, att 340 sändts i plats eller annat arbete och 127 återsändts till anhöriga; men huru stort antal återfall förekommit bland dessa uppgifves icke.

För att emellertid söka inhemta mera väsentliga upplysningar om verksamheten hafva infordrats vissa uppgifter angående å räddningshemmen under år 1899 intagna personer; och hafva sådana beredvilligt af frälsningsarmén lemnats rörande 108 skyddslingar.

Af dessa uppgifter framgå bland annat:

Civilstånd:

92 voro ogifta,

16 gifta (däraf en dock fränskild hustru).

Födelseort:

75 voro födda utom Stockholm,

30 » » i » »

3 med ej angifven födelseort.

Prostitution:

60 voro icke prostituerade,
 47 » prostituerade,
 1 ej angifvet.

Uppförande:

40 under vistelsen å hemmen visat mycket godt uppförande,
 23 godt,
 21 ganska godt,
 20 mindre godt,
 3 dåligt,
 1 obestämdt.

Fattigvård:

15 hafva under de närmaste åren erhållit fattigvård,
 93 hafva icke erhållit fattigvård.

Ålder:

6 st. öfver 50 år
 12 » » 40 »
 23 » » 30 »
 49 » » 20 »
 18 » under 20 »

Hemortsrätt:

Med afseende på hemortsrätten har på grund af brist på erforderliga handlingar och uppgifter inga bestämda upplysningar kunnat erhållas med undantag för dem, som åtnjutit fattigunderstöd. Af dessa 15 ega 6 icke hemortsrätt i Stockholm, och otvifvelaktigt tillhöra ganska många af de öfriga främmande kommuner.

Så t. ex. egde tvenne unga 16 och 18 års flickor, hvilka efter ett par månaders vistelse å räddningshemmet rymt därifrån och vändt sig till allmänna fattigvården för att blifva hemförskaffade, hemortsrätt utom Stockholm.

Skulle hemortsrätten beräknas efter samma förhållanden som med de 15, hvilka åtnjutit fattigvård, skulle af ofvannämnda 108 personer icke mindre än 43 ega hemortsrätt utom Stockholm; och säkert är, att, då 24 personer, af hvilka

16 varit födda utom Stockholm, vistats å hemmen i längre tid än ett år, dessa under denna vistelse hunnit här förvärfva hemorts rätt.

Att räddningshem i vissa fall och med god organisation kunna verka gagnande, torde icke kunna bestridas, ehuru tvifvel väl kan vara om lämpligheten och nyttan af sådana anstalter, där de mest fördärfvade oupphörligen få tillfälle till att skadligt inverka på de jämförelsevis mindre dåliga. Ett, som undertecknad synes påtagligt fel i organisationen af hemmen nu i fråga synes just hafva sin orsak härutinnan.

Det kan icke anses gagneligt att tillsammans med prostituerade gamla, i last, om ej alltid så mycket i år, föra unga 16 å 17 års flickor, hvilka icke, enligt uppgift, begått något större felsteg, utan blott därför, att de, hitkomna från landsorten att söka tjenst, saknade huld och skydd, af polisen anförtrotts till frälsningsarmén.

Ty en stor del af de i hemmet vid Gref Thuregatan intagna, omkring 58 %, äro icke prostituerade, och många af dessa synas icke hafva begått större fel än de ogifta mödrar, hvilka för sina barn af fattigvården erhålla understöd.

Då emellertid synes antagligt, att nästan alla å räddningshemmen intagna äro arbetsföra och således blott i särskildt ömmande fall kunna blifva föremål för fattigvård, synes understöd åt frälsningsarmén i detta afseende icke ligga inom området af fattigvårdsnämndens verksamhet. Skulle i särskilda fall behof af fattigvårdsunderstöd förekomma, torde ansökning härom för hvarje gång ske och behofvet prövas i enlighet med de af nämnden för understöds sökande och beviljande fastställda föreskrifter.»

För egen del har nämnden, till svar å remissen, den 19 februari såsom sitt yttrande i hufvudsak åberopat fattigvårdsinspektörens förestående utlåtande.

På grund af den sålunda verkställda utredningen hemställer utskottet:

att förevarande framställning om anslag till frälsningsarméns räddningshem för sedeslösa och prostituerade qvinnor ej må föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Stockholm den 29 mars 1900.